

Balneologie bp1169

Út 17:00-17:50

E34/225

Mgr. Petra Solarská

Podmínky zápočtu

- ▶ Vypracování zadaného tématu - návrh balneologických procedur/lázeňského pobytu u konkrétní diagnózy → ústní prezentace (bez PP) cca 10 min.

NEBO

- ▶ Exkurze do lázeňského zařízení - vypracování referátu v rozsahu 3 stran A4
- ▶ Závěrečný test - poslední hodinu

Diagnózy k vypracování

1. Stav po infarktu myokardu
2. Ulcerózní kolitida
3. Diabetes mellitus
4. Astma bronchiale
5. Polyneuropatie
6. Roztroušená skleróza
7. Koxartroza/gonartroza
8. Nefrolitiáza
9. Neurotická porucha
10. Atopický ekzém
11. Stav po hysterektomii
12. Dětská obezita
13. Morbus scheuermann
14. Hypertenze

Nejzávažnější problém diagnózy - stručně

- které konkrétní procedury byste doporučili
- Kontraindikace a další speciální požadavky pro léčení daného onemocnění

Definice balneologie

- ▶ „Balneo“ - z řečtiny - znamená: vanu, koupel, lázeň, koupání
- ▶ Přírodovědný termín
 - ▶ balneologická hydrogeologie
 - ▶ balneologická chemie a biologie
 - ▶ lázeňská biometeorologie a klimatologie
- ▶ Léčebný termín
 - ▶ Balneoterapie - využívána v primární i sekundární péči
 - ▶ Léčebné zdroje (MV, ZP, P, K) a léčebné postupy
 - ▶ Působení fyzikálně-chemických podnětů → adaptace → autoreparace
- ▶ Nauka o léčení (1) **přírodními** na (2) **určité místo vázanými** (3) **léčivými zdroji**, jejich (4) **účincích** na lidský organizmus a (5) lázeňských **léčebných metodách**
- ▶ Interdisciplinární termín

Historie balneologie

- ▶ Řadí se mezi nejstarší obory medicíny
- ▶ Koupání a omývání - dříve spojováno s rituály a náboženskými obřady
- ▶ **Čína**
 - ▶ 3700 BC - první zmínky o hydroterapii
 - ▶ 2837 BC - nejstarší dochovaná ucelená učebnice - vodoléčba, léčivé masáže, termoterapie, manipulace, trakce
- ▶ **Egypt**
 - ▶ 2500 BC - popisy koupelí
- ▶ **Indie**
 - ▶ 1800 BC - védy - doba a přesný popis procedur, posvátnost Gangy
- ▶ **Japonsko**
 - ▶ 1800 BC - očistný charakter koupelí, léčebné lázeňství
- ▶ **Peršané a Chaldejci**
 - ▶ Kněží (mágové) - rybníky u chrámů, obřady
- ▶ **Židé**
 - ▶ Rituální omývání, poznatky o koupelích a masážích z Egypta
- ▶ **Babylon a Asýrie (Mezopotámie)**
 - ▶ Masáže a aplikace směsí bahna a olejů za léčebným účelem a na bolestivá místa

Historie balneologie

▶ Řecko

- ▶ Inspirace Egyptem
- ▶ Asklépiův vodoléčebný ústav v Epidauru 770 BC
- ▶ Galénos, Hippokrates - popis reakcí kardiopiračního systému na různou teplotu vody

▶ Římská říše

- ▶ kult těla
- ▶ rozkvět lázeňství
- ▶ lázně s vytápěnými podlahami a stěnami (termy)
- ▶ Sírné termální prameny, radioaktivní vody

▶ Středověk

- ▶ Evropa - pandemie tyfu, cholery a moru - úpadek lázeňství
- ▶ Arábie - Avicenna (980-1037) - fyziatrie s léčebnou hydroterapií

Novověká balneologie

Aspekty konce 20. století

- ▶ **klinický přístup** - orientace na orgánovou patologii
 - ▶ Přeměna lázeňských zařízení na rehabilitační zařízení - odlehčení nemocnic a náhrada nedostatečné rehabilitační kapacity v následné péči (před rokem 1995)
- ▶ **psychologizující přístup** - nadměrná orientace na psychologické a psychosociální aspekty
 - ▶ Redukce balneologie na rekondici, rekreaci a komerční wellness
 - ▶ Přírodní léčivé zdroje vnímány jako doplněk

→ podcenění prevence a léčby funkčních poruch

→ redukce indikované léčby subakutních stavů

→ omezení léčby chronických nemocných

První dekáda 3. tisíciletí

- ▶ **Holistický přístup** - vznik oboru psycho-neuro-imunologie (+ endokrinologie)
- ▶ Výzkumy zaměřené na:
 - ▶ fyzikální vlivy na zdraví člověka
 - ▶ vliv klimatu a geochemie na zdraví jednotlivce i celé populace
 - ▶ vlivy geologického podloží na zdraví - geomedicína = lékařská geologie (součást enviromentální medicíny)